

ZAPROSZENIE DO OPRACOWYWANIA BIOGRAMÓW

Roman Marcinek, Jacek Rulewicz

Polski Słownik Biograficzny Konserwatorów Zabytków.

Pierwszy zeszyt *Polskiego Słownika Biograficznego Konserwatorów Zabytków* (PSBKZ), oddano w ręce Czytelników w roku 2000. Był efektem prac podjętych w 1995 przez zespół autorów i redaktorów realizujących inicjatywę zgłoszoną i zaaprobowaną przez Walny Zjazd Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. Pomysłodawcą i wytrwałym realizatorem *Słownika* był przez lata Henryk Kondziela (ur. 1931), historyk sztuki, w latach 1955–1971 konserwator miejski w Poznaniu, organizator tamtejszego archiwum konserwatorskiego, wieloletni dyrektor Muzeum Narodowego. Do dziś ukazało się sześć tomów. Kolejne tomy ukazywały się w układzie alfabetycznym (tzw. system holenderski). Dziś ma to mniejsze znaczenie, odkąd na stroni internetowej www.skz.pl dostępna jest interaktywna wersja słownika. Zamiarem Zarządu Głównego jest podtrzymanie dotychczasowego sposobu edycji, a tradycyjny druk nie zostanie bez reszty zastąpiony przez wersję cyfrową. W konserwatorstwie pewna doza konserwatyizmu jest wskazana.

Słownik zawiera biogramy osób zmarłych, czynnych w tej dziedzinie od pierwszych prób po dzień dzisiejszy. Nie ma zastosowana zasada, którą przyjęła np. redakcja *Polskiego Słownika Biograficznego*, akceptująca biogramy ludzi zmarłych nie później niż na trzy lata przed ukazaniem się tomu. Za istotniejszą wartość uznajemy bowiem żywą pamięć autorów not, którzy znali zmarłego, mają dostęp do jego spuścizny (często szybko ginącej) i mogą utrwalić fakty lepiej od działającego po latach historyka. Słownik zawiera biogramy osób narodowości polskiej lub polskiego pochodzenia, bez względu na miejsce działalności, oraz innych narodowości, jeżeli ich działalność dotyczyła zabytków znajdujących się w obecnych granicach państwa polskiego. Są to osoby:

- bezpośrednio zajmujące się konserwowaniem dzieł sztuki i zabytków kultury materialnej,
- projektujące prace przy zabytkach,
- sporządzające plany zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji zespołów zabytkowych oraz obszarów chronionych,
- prowadzące badania archeologiczne i architektoniczne dla potrzeb prac przy zabytkach oraz zajmujące się dokumentacją stanu obiektów i wykonywanych prac,
- zajmujące stanowiska kierownicze i działalności podstawowej w państwowej służbie konserwatorskiej oraz kościelnych strukturach ochrony zabytków.
- będące autorami prac z dziedziny teorii, prawa, metodyki, historii ochrony zabytków, a także krytyki konserwatorskiej,
- będące autorami studiów dla potrzeb ochrony i konserwacji zabytków,
- wykazujące aktywną działalność w organizacjach zajmujących się ochroną zabytków przed powołaniem państwowej służby konserwatorskiej i obecnie.

Zamiarem Redakcji jest, by w sposób możliwie szeroki uwzględniono postaci działające w czasach najbliższych, w stosunku do których brak biografii odczuwalny jest szczególnie. Chęć upamiętnienia przeszłych działań, odchodzących Koleżanek i Kolegów, napisanie biogramu na marginesie innej, dużej rozprawy nie jest trudem, którego nie da się podjąć. Trzeba tylko podjąć w tej sprawie decyzję.

Słownik będzie opracowywany w trybie społecznym, nie generującym kosztów, prócz tych podstawowych – jak druk. To ryzykowne, ale cała nasza działalność oparta jest na indywidualnej aktywności, poświęceniu dla wspólnego dobra części swego prywatnego czasu.

Podstawowe zasady:

- *Słownik* przeznaczony jest dla możliwie szerokiego grona czytelników, łączy cechy przystępnego opracowania z wymogami naukowej precyzji.
- Nie wymagamy absolutnej perfekcji. Tej nie ma żadne wydawnictwo o tym charakterze. Lepszy jest biogram z pewnymi brakami, niż brak noty o osobie wartej upamiętnienia.
- Jeśli piszemy o osobie aktywnej na różnych polach skupiamy się na tej określonej w założeniach *Słownika*, inne tylko sygnalizując, ewentualnie odsyłając do innych publikacji.
- Przyjęte do druku biogramy mogą zostać skrócone, uzupełnione, dostosowane do przyjętej koncepcji.
- Jeżeli Autor dysponuje zdjęciem bohatera noty prosimy o przesłanie. Do tej pory zdjęcia nie były w *Słowniku* umieszczane, ale czas, by zacząć do tego przygotowania.

Jednolity układ hasła (kolejność prezentowanych ustaleń):

- NAZWISKO
- IMIONA
- DATY ŻYCIA ROCZNE
- ZAWÓD - uwaga! przy określeniu zawodu, stanowiska lub charakteru działalności – termin „konserwator” zostaje użyty tylko w stosunku do osób, które z wykształcenia były konserwatorami dzieł sztuki lub przez lata wykonywały prace konserwatorskie, względnie pełniły funkcję w służbie ochrony zabytków.
- DATA I MIEJSCE URODZENIA
- INFORMACJA O RODZICACH
- ETAPY EDUKACJI
- UDZIAŁ W DZIAŁANIACH O CHARAKTERZE PATRIOTYCZNO-PUBLICZNYM
- DZIAŁALNOŚĆ NA POLU KONSERWATORSKIM
- DZIAŁALNOŚĆ NA POLU EDUKACJI
- DZIAŁALNOŚĆ W ORGANIZACJACH SPOŁECZNYCH OPIEKUJĄCYCH SIĘ ZABYTKAMI
- INNE AKTYWNOŚCI
- NAJWAŻNIEJSZE DOKONANIA ZAWODOWE
- NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE
- NAGRODY I ODZNACZENIA
- STAN CYWILNY (RODZINA)
- DATA ZGODNU, DATA I MIEJSCE POCHÓWKU
- LITERATURA I ŹRÓDŁA WIEDZY O BOHATERZE NOTY
- AUTOR BIOGRAMU
- DATA SPORZĄDZENIA BIOGRAMU

Przygotowując biogram Koleżanki czy Kolegi, którzy lata przepracowali w PSOZ czy ODZ nie należy zrażać się mniejszą objętością czy niemożnością zebrania wszystkich informacji. Jeśli mamy wątpliwość co do stosowanych skrótów – sprawdźmy w biogramie wzorcowym. Przypominamy o podstawowych obowiązujących zasadach:

- Autorzy not proszeni są o przesyłanie tekstów e-mailem na adres: info@skz.pl.
- Tekst (z wyłączeniem komunikatów, nekrologów i recenzji) nie powinien liczyć więcej niż 8000 znaków ze spacjami (ok. 4-5 stron maszynopisu).
- Plik tekstowy musi być zapisany środowisku Windows w formacie *.doc (Word 95 lub wyższy). Tekst powinien być wyjustowany i pozbawiony formatowań (tabulatorów, ręcznych podziałów stron i wierszy – nie należy dzielić wyrazów i przenosić do następnego wersu pojedynczych liter i cyfr), akapity mają być oznaczone klawiszem enter (nie stosujemy wcięć akapitowych).
- Do tekstu prosimy dołączyć afiliację autora.

- Prosimy o niestosowanie w tekście rozstrzeżeń i podkreśleń oraz pogrubień. W tekstach prosimy o nieużywanie kursywy (pisma pochyłego).
- Cytaty oznaczamy cudzysłowem „”; prosimy nie używać cudzysłowu ” ”.
- Zdjęcie prosimy przesyłać w plikach graficznych (preferowany format: tif lub jpg, CMYK, 300 dpi).
- Złożenie noty do publikacji w *Słowniku* jest równoznaczne z oświadczeniem jego autorów, że przekazują oni prawa majątkowe do publikacji (m.in. na potrzeby umów z bibliograficzno-abstraktowymi bazami danych) oraz że wyrażają zgodę na publikację artykułu na licencji Creative Commons CC BY-SA.
- *Słownik* nie prowadzi archiwizacji plików ani żadnych danych badawczych towarzyszących artykułowi.
- Przypisy (będą dopuszczalne od t. VII) dzielimy przypisy na: rzeczowe – umieszczone u dołu strony, bibliograficzne – odsyłacze literaturowe umieszczone w tekście. Przypisy rzeczowe (dolne) stosujemy wyłącznie wówczas, gdy dopowiadamy ważną informację do tekstu. Przypisy bibliograficzne (w tekście) Stosujemy uproszczone odsyłacze literaturowe w nawiasach kwadratowych: [nazwisko data, numer strony/numery stron].

Dla tych Autorów, którzy chcą w pełni dostosować się do wymogów redakcyjnych publikujemy na stronie www.skz.pl instrukcję redakcyjną, opracowaną – społecznie - przez red. Jadwigę Marcinek. Zapraszamy do współpracy, utrwalajmy pamięć o Koleżankach i Kolegach. Kiedyś ktoś zadba o naszą. Opracowane biogramy prosimy przesyłać na adres mailowy ZG SKZ: info@skz.pl